

وفی ۱۹ مارت ۱۳۲۸ سنه

پازار ایرتسی فی ۱۳ ربیع الآخر ۱۳۰۰

جمعیت علمیہ اسلامیکہ ناسر افکاریدر

مدیر مسئول
مکتب قضاء و معاملاتندن
کامیسی
منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درساملرندن
توقادلی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درساملرندن
نصوح افندی زاده
مصطفی عاصم

مندرجات

بیانناہ مشیختپناہی	
مدنیت شرعیہ	
امناء مذابیح	
کفارت صوم	
سیر درساملرندن	
اعتدالمزى محافظہ ایدہم	
مکتب مدرسه	
ادبیات	
اسعدرضا	
عباس لطیفی	
ع . طیار	
متفرقه	
هیئت تحریریہ	
فریاد	
اینا لیا نك نعر ضنه قارشى	
توفیق نہ دیمکدر :	
قونیہ مبعوثانی	
نظر دقتی جلب	

اعلان

نسخہ سی ۱ غروش
آوند احرى (بوسہ اجرتیلہ درارد)

مماك احمدہ بخورہ
۱۳۰۰ ویرانی
" ۶۵۰ "

استابل وولایات اچون :
بر سنہ لکی ۵۰ غروش
آتی ایلنی ۲۵ "

درج اولنیمان اوراق اعادہ ایدلمز

قارئلمزہ

اکثر مقالاتہ آبات کریمہ واحدیت نبویہ دوج ایدلمش بولندینی نظار اعتبارده آندرق رعایاسر سکده بولامامسی روح و نور .

نورینج آبات محمدحسین وشر کاسی عدلہ حانی د مر د ۱۶

او چنجیسی : کندی شیخسنه قارشو اجرا اولنور :
بر شخص شہوات نفسانیہ سنہ قایلہرق دنیا و آخرتہ
نفسی ایچون مضر احوال و حرکاتندہ بولنقی کبی .
قدرتی یتدیکی درجہده اقامہ عدالتہ سعی و جهد ایلک
هر شخص اوزرینہ فرضدر . بناءً علیہ عدالتی ترک ظلمدر .
کناهدر . ال یوکسک طبقہ سی کفردر . عظماى علمای
اسلامیہ دین (امام فخرالدین الرازی) حضرتلری
(تفسیر الکبیر) نام کتاب عالیمندہ دیورکہ : بشقہ لرینک
ذمتندہ اولان حقوق اصحابنہ ایصال ایلک ، کندی ذمتلرنده
بولنان حقوق عبادی مستحقینہ ادا ایتک و هر حال و شانلرنده
تبعہ یہ قارشو عدالت اجرا ایلوب ظلمدن اجتناب ایلک
اولیای امور اوزرینہ فرضدر . چونکہ سورہ نخلک
طقتنجی (ان الله يأمر بالعدل والاحسان وایتاذی القربی
وینہی عن الفحشاء والمنکر والبغی) جناب حق اعتقادندہ ،
اقوالده ، افعالده و هر شیدہ وسط اولان عدالتہ و محتاج
اولانلرہ و شیخصکزه اسات ایدنلرہ احسان ایلہ و اقریانی
صلہ ایتکله سزہ امر ایلوب زنا کبی فواحشدن ، قتل نفس
کبی ندامتی ایجاب ایدہ جک افعال ذمیمہ دن ، صفت شیطانیہ دن
عبارت اولان کبر و ظلمدن دخی سزی نہی و مع ایدیور (
اشبو آیت جلیلہ سیلہ جناب خالق تعالی قوللرینہ جمیع معالی
و مکارم اخلاق ایلہ امر ایلدیکی کبی کافہ اخلاق مذمومہ دن
منع و نہی بیوریور .
و سورہ نسانک المی التنجی (و اذا حکمتم بین الناس
ان تحکوا بالعدل) حق تعالی حضرتلری ناس ارسندہ
برشی ایلہ حکم ایلدیکنز زمان عدل ایلہ حکم ایلکنزی
سزہ امر ایدیور (شو آیت جلیلہ ایلده اولیای امور
اوزرینہ اجرای عدالت فرض اولدینی بیان بیوریور .
و سورہ هودک اون برنجی (ولا ترونوا الى الذين ظلموا
فتمسکم النار) = ظالملرہ میل و محبت . مداهنہ و مخالفہ
ایتمکنز . انلرہ اطاعت افعال و اعماللرینہ رضا کو ستر میکنز
اکر انلرہ میل و محبت ایدرسہ کنز سزہ نار جحیم اصابت

ایدر) . بو آیت جلیلہ ایلده عموم ناس ایچون ظلمدن
دخی ظالملرہ میل و محبتدن بیلہ اجتناب لازم اولدینی بیان
بیورلمقدہدر . مفسرین کرام حضراتی دیورلرکہ ظالملرہ
میل ایدنلرکہ جزاسی نارنجیم اولدی ایسہ آرنیق کیم
بیلور ظالملرکہ کنیدلری نہ درجہ لرده شدید جزایہ دوچار
اولہ جقلردر .

عدلاک فضیلتی ، ظلامک مذمومیتی بابندہ پک چوق
احادیث نبویہ شرفوردد ایلشدر . از جله (من حکم بین
خصمین فظلم فلعنة الله علی الظالمین) = برکیمہ ایکی خصم
ارسندہ برمسئله حقندہ حکم ایلوب حکمندہ ظلم ایدرسہ
اولمعودر . اللهم لعنتی عموم ظالملر اوزرینہ اونسون (
مابعدی وار اسکابل

محمد عاطف

(امناء — مذایح)

« العلماء امناء الله علی خلقه »

الحديث :

اوت اولہدر . علماء جناب حَق مخلوقاتی اوزرینہ
ارشاد و وظیفہ سیلہ موظف قیلدینی امناسیدر علماء بولطف
حلیل بی عدیلدن ناشی بتون کون بارکاه احدیتہ عرض
سجدہ شکران ایسہ ینہ او نعمتک مقابلی ایفایتمش ، حمد ایلش
صایلنز . تعبیر مزہ ہم دقت بیورلسون و هم مددور کورلسون .
بشمز علماء ، امناء در . طبعیدرکہ بالجمله زمردہ عمائم
هیچ ارزو ایتدیکنز حالده بو شرفدن تاملیلہ مستفید دکلر
حصه لرینہ بر نصیبه وقار و عظمتده آیرد مزلر و آیرمه جقلر
چونکہ : هر صاحب عمامہ ، عالم دیمک هر عالم صاحب
عمامہ دیمک دکلر تکرار ایدیورم علمانک عهدہ رویت
و کفایتہ پک بیوک بر وظیفہ تحمیل ایدلشدر .

« وظیفه ارشاد »

علما مازک بو وظیفہ لایخی کاهی حقیقا ایفاسنی ارزو

ایدنلردن و آتی کورمکه مبهیچ اولاندلردن. فقط مع الاسف خدمات دینیه لرینی تبلیغ واجرا ایده جککری امیدیه وانستظار رؤیتله ضعف بصره مبتلا اولدق . مع مافیه :

(ان اشد الناس عذاباً يوم القيمة

(العلماء السوء)

حدیث شریفی علماء حقنده شرفوار اولدیغنی کندیلیری دها انی بیلورلر .

ویا خود (مذبحة اخلاق) دن ماعدا بر وصف بوله مدینم قهوه خانه لره مداومتله وظیفه لرینک مسکی الحتام اولدیغنه قائل ایسه لر کندیلرینه طوغر ولاق حق نامه صد هزار تأسف ایلرم .

[لا تجالسوا الطروق]

حدیث عالیشانک قهوه خانه لره ده شمولی بولندیغنی شبهه سزکه بزلر خواجه افندیلمزدن ایشیدیورز .

آه ! خواجه افندیلر حضراتی ! بولندیغکنز محیطی اطفأ آزا کلامق زحمتده بولنکنز . امید ایدرمکه آزیحق تفهمه یلتمه کنز سزده بشقه بر حیاتک ظهورینی تبشیر ایده جکدر وینه امید ایله ردمکه بی غرضانه و بی طرفانه حق اعلاء ایچون سعی و غیرتکنز ، مساعی معنویه کنزک ثمراتی اقطاف ایتدیره جکدر .

بن و بنم کی عاجزلر باشلریمک تاجی اولان سز افندیلریمزی بشقه درلو کورمک ایستردک . فقط سوء طالعمر . سوء حرکتیمز حالا او مظلم کیجه لک قسوت افزا دوره لرینده بولندیرتیور .

بو حالله کوله لیمی؟ آغلامه لیمی؟ . الآن حیرتدیم! سزلرده بیلیرسکنز که امتک مقدرات معنویه سی الاریکزه تسلیم اولنمشدر .

باری بونلری سوء استعمال ایتمزه کنز هیچ اولمزه کندیکنزی مسؤولیتدن قورنارمغه بر وسیله نعم الانیله اولور . بختیار اولورسکنز .

مثلاً: مذبحة اخلاق تعیر ایتدیکم او کراحت خانه ندرده بیغوله نشین رخوت اولنه جفته . فرقه مداحیانی ایدیه جکنه حقیق . فیض بخش آثار . ایله تألیفات . تدریسات ایله اشتغال ایدلسه امینمکه ماده و معنی کذاه ایتش اولمزه سکنز . عیون مسلمین علماسنی بر موقع عالی . اجتهاد ذاتیه و فکریه ایله مجهز بر موقع مستحکمه کورملیدر . فرقه دغدغه جیللی - (علماء) صفت تالیسه غیر قابل اجتناع و مأنوسدر . مشروطیتده فرقه کوروتولری اولور . و بوالزمدن برعامل ایله مشروطیت دوا منه قائله لایان برکیمسه تصور ایدنیز . ذاتاً هیچ برعامل اداری صندالی اداره سنده بنیدار اولمزه و اوله مامشدر . دائماً تحوله معروض قلمشدر متحوار ایسه بعد بعد ادارین خلفه برافه جنی بر امر بدیهیدر . خلفی اولان عاملی ده دیگر بر ایکنجی خالف تعقیب ایدر . بوقاعده دندر دنیانک حدومنه قائل ایسه کنز عوارضاتک ده حدومنه قلع اولمکنز اقتضا ایده جکدر . فکرکده سلسله تحولاتی بویله جه یوروتومینلر یک چوق آلدانمشدر .

اون سکنزنجی عصرده کی صنف رهاینک آفروز نامه سی کی مملکت مزده ده بشقه طرفه منسوب اولان کیمسه لری تضلیل و تفجیر و یادها فضله سنی سوبیلنلری ایشتمکه مأیوس اولدم . ظن ایدرمکه علمامز فرقه لک ایچنده اهل تقوی (۱) مهر کلام (۲) بر فرقه ده بوله بیلدیکنه ذاهب اوله جق قدر صافدرون دکلردر .

یوقسه دورمک جنجی خواجه [۱] آغیر امام [۲] دورلری اولندیغنی آرتق تنزلاً دوشونیلویرملیدر .

عمان قدر واسع اولان ساحه بطلان . یکرمنجی عصرک زاده فسادی اسلامی ، عالم اسلامی تضییقه باشلامشدر .

[۱] محمد رابع دورنده زعفران بولی
ومن غیر استحقاق ارتقا ایتش بر قاضی عسکری
[۲] سلیمات دوری - امام درویش فندی

در دست طبع تاریخ
من ترجمی جلد
۳

ير يوزنده يکانه واسطه هدايت بولسان علما من اوراده
بوراده نعره زن تکبر اوله جفته بنیه ایمان واسلامی صاران
مقر و بلردن عالم عدی بی قالاً و قلماً قورنارمسی لازمدر.
اثر لر نشر ایدلسون . ردیه لر یازلسین . مناقشات قلمیه
دوری آجاسین . اشته اک بویوک خدمت دینیه : دور مزده
مدرّله . اخیلر . اسماعیلر . قرامطه لر . کرامیلر .
صفایلر یوقدرکه آنلره علم کلامدن جواب ویریله بیلین .
ذاتاً او قونیان علم کلام بزدن زیاده عباسیلرک ابدۀ تفاخریدر .
بقیکر خواجه افندیلر حضراتی ! سزه تنصر حاضرک
فرق ضالهی ایسته سی تقدیم ایدهیم :

- ۱ — طبیعون یا خود دهریون
- ۲ — صناید مادیون
- ۳ — فران ماصون
- ۴ — ربیبون
- ۵ — انتقادیون
- ۶ — غلاة حروفیه
- ۷ — اباحیون
- ۸ — عنادیون
- ۹ — صلاحیون
- ۱۰ — زیدیلر
- ۱۱ — باطنیلر و وجدانیون

[۳]

ایشته بوقدر مملکت صورتده اطراف احاطه ایدن برکابوس
عمیق ضلعت ایچروسنده چیرینور . حالا تغافلانه حقدن
تسمی ایدیورسکر سز لک شان اجتماعیکرک اضمه خلالی ملتک
محوی دیمک اولدیغنی دوشونمورسکر . حتی بروقت صکره ترلزله
وغریه حق موقع . موقع حرمتکاریکرکدن بشقه سی دکدر .
سرف علمی بی مسئله ، معلا بر سریر اوزرینه اقعاده
چایشکر . خداکرده عکسی تقدیرده صنف علمینک هیولانی
مزینخی قزمنش کوره جکسکر .

[۲] سلطان حمید ثانی دورنده تکرار ایتددر .

تاریخ بی لرحی جلد :

ای علما مبعجله ! بر آرز آجی یازدم . فقط طوغری بی
سویلدیکدن قلم بوکا متأسف دکدر . بو آجی بی یازانینه
سز لک کوچوککزرک خدمتجیسی اولمقه مفتخر بولسان عاجز ،
بلکه اعجز بر طالبدر . هم اوله طالبکه : شکوفه قلبی
آنحی و آنحی عمامه بیضا ایله آچیله بیلن . نور ایمانی
آنی کورمکه اعتلا ایدن بر فقیر بر حقپرستدر .
نه یابهیم که : وجدانم :

(الساکت عن الحق شیطان اخرس)

و (شرار الناس شرار العلماء)

دستور منیف عالیسی حق علما ده تطبیق ایدلکینه
راضی اولمز .

بلکه بوکابدل (العلماء اماناء الرسل مالم یخالطوا السلطان
والدنیا)

کرسی فضالنده آرام نشین اولدقلر بی کورمک ایستر .
کوره بیلن نه موطنی کوزلر ! نه سعادتلی باشلر ! !
قلعه سلطانیه لی

مبهری

« کفارت صوم مسئله سی و عبدالرشید افندی ک »

— قونفرانسی —

طائف بلاد . جائب دیار حضرت عبدالرشید افندی
کچن صالی کیجه می شهزاده باشنده کی اتحاد و ترقی نادیسنه
طویلان سامعینی خزینه معلوماتدن حصه مند ایدرکن
مسائل فقهیه دن « کفارت صوم » مسئله سنی ده سلسله
خطاباته ربط ایدرک بونک بر دلیل فقهیه مستند اولدیغنی
ظننده بولمنش و دیمشکین اوزون اوزادیه تحری واستقراء
ایتم رمضانده عمداً « نقص میام » ایدن کسه نک جزا